

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y DE AVISOS Y NOTICIAS

Reus Dimecres 12 de Juliol de 1899

Núm. 3.312

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principales librerías de aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Malloté, carrer Junquera, 6. No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. 1/20
a provincías trimestre. 1/10
Extranjer y Ultramar. 1/5
Anuets, a preus convencionals de emmissiones

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d'una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

La que paga més

XAROP SERRA

contribució de la pro-

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crò-nica y rebelde que sia tola classe de...

TOS

vincia.

Esparrachs d'

Argenteuil

Se'n venen diariament á la botiga d' EN GAMBUS, carrer de Vilá (Bou), núm. 12.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat administrará forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin. Los Motors de corrent continua a la vegada que extraordinarias condicions d' economonia en lo cost de compra y consum, reuneixen las de marxa silenciosa, gran llimpiesa, espay reduhit y facilissim maneig, ventajass difficult d' obtenir ab altres sistemes. Tenen marxa senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian á voluntat, las velocitats minima a maxima.

Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.

En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos s'ían necessaris.
Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

Secció doctrinal

En Romero

La ráfaga de aire puro... Si faltés alguna demostració de to esdèrnegats que están los espanyols, me seria una y de las més estupendas aqueixa del prestigi egafat á última hora per l' *ex pollo antequerano*. Los diaris de Madrid ho han dit ab una seriatat estupenda, y l' mateix *Imparcial*, lo que ara vol passar pel gran regenerador y fins, en major ó menor grau, atie el poble á rebelar en la qüestió del pressupost, ha anomenat lo discurs d' en Romero—qual discurs, per la gran importancia que havia de tenir y per justificar á la bestreta los elogis que se n' havian de fer, se dividí en tres llargas parts que duraren dos dies, casi tants com la mort del porch,—l' ha anomenat *ráfaga de aire puro*. Las alas d' en Romero son mil vegades més poderosas que las de l' áliga. En un moment nos ha aixecat á tots a las serenas alturas, á molts mils metres sobre l' nivell de la fanquera política hont han naufragat lo poder y l' honor d' Espanya, y ns han fet respirar lo verdader ayre de la regeneració. Aixis se despréa de lo que diuen tots los diaris, fent excepció no més dels ministerials que no s' han avingut ab lo chor general pel deber que tenen de defensar l' obra del govern, combatuda pel gran *húsar*.

Yes qui ns ho havia de dir que a última hora l' home que havia de dir tola la veritat, l' home que havia de posar lo dit en la llaga, havia d' esser en Romero. Si en Cánovas s' alsés de la tomba li donaria una abraçada, porque en Cánovas, per més que hi havia hagut de renyir més d' una vegada y n' havia rebut alguns disgustats de mal pahir, hi tenia debilitat ab en Romero, era l' seu fill polítich mimat, y avuy, encara que sia *per mdrfegas*, es un dels més fidels adoradors y encomiadors de sa memoria y potser lo qui més constancia demostra en anar á fer visites á la *solitaria viuda de la Huerta*, per recordar aquells temps deliciosos é inoblidables en que l' gran Cánovas se satisfeya tant veent las travessas electorals de son intrépit tinent y la manera boja com progressava la ferma institució del caciquisme, base del sistema polítich en que s' ha apoyat la restauració.

Aquells grans temps han desaparegut, los homes oviradors han baixat á la tomba, y en los dias actuals no veyem altres figuras que l' fret y dubtós Silvela, uniseralment considerat com home incapas de dirigir un partit, y en Polavieja, que, mellor que figura, es fantasma, fantasma de la reacció, y que, dejá d' húbits polítichs y parlamentaris, fa un paper molt trist en la representació nacional fins al punt de dar lloch á que sobre las sevas ambicions y s' bre ls seus tenebrosos plans s' hi formin uns feréstechs castells dels que ell deu esser lo primer d' admirar. Han desaparegut los

temps gloriosos del parlamentarisme y de la política, y sols nos queda ja en Romero, lo gran Romero, que ha sabut tornar per l' honra y pel prestug de la representació nacional, Aixís ho han dit, desde l' *Imparcial* fins á n' en Pi y Margall, tots los qui a Madrid fan la oposició al govern d' en Silvela. Los Rios, los Rios Rosas, los Martos, los Ayala, los Galarza, tots s' han fos: sols nos queda en Romero. E Romero es la salvació del Parlament, y de la patria, la salvació del país. L' unit ha quedat, lo vell que li volia esser plana, lo Cortes no s' hi anava á perdre l' temps, el diputado inexperto, si pert lo temps lo gran Romero. No hi ha més nomé que ell, y la Espanya y... anavam á dir y sus *Indias*—ne tindrà sort d' ell, si arriba á aixecarse de las grans patacadas que acaba de rebre.

Lo porvenir es d' en Romero. Los diaris madrilenys ho digueren: tant com en Silvela s' abaixava en Romero s' aisava. ran los dos plats oposats d' una balansa. Avuy lo prestigi es d' en Romero y, si encara hi ha conservadors dignes d' aquest no u, lo que farán ara avans ara será deixar penjat á la teulada hont s' entreté á fer tintines, sens tenir esma per aturar y salvar als qui rodelan y tauhen, al home de la daga florentina, y acoblarse ab en Romero, que, digan lo que vulgan—y nosaltres som los primers en reconèix ho y proclamarlo,—representa molt mellor que en Silvela las tradicions del conservadorisme, que son l' escanyament gradual del contribuyent, la corrupció lenta pero segura de tota bona costum pública, la farsa electoral y la protecció decidida als cacions. En Silvela en lo fons ja es lo mateix que en Romero, porque, després de tot, cal fixarse en que sos grans temps son aquells en que milita al costat d' en Cánovas, pero en la práctica nos resulta un home inservible é incapas, ni bó pels amichs ni dolent pels enemichs. Per altra part, ab a gent que l' volta en lo ministeri, l' impossible Polavieja, lo separatista Dirán y Bis y l' reaccionari Pidel no es fácil que logri obtenir la confiança dels antichs conservadors, dels de *abolengo*, que diuen que coneixen prou be quins son los verdaders fonaments de la política restauradora, que tant brillantment deirà á punt d' acabar l' inoblidable Cánovas.

Esperém, donchs, la salvació de la patria del últim parlamentari, d' en Romero Robledo, baix quals banderes militaran tots los *genuinos conservadores*, ab la benevolensa dels liberals y la simpatia, y fias la cooperació, dels republicans, entusiasmatas ara ab lo *gran húsar de Antequera*.

Quina brometa hi deuen fer, quan se n' enteren d' aquestas cosas, aquells bons senyors reunits á La Haya y quins treballs deuen tenir per sofocar lo riu de devant del nostre representant, que no deu fer allí altre paper que l' d' un zero á l' esquerra! Y com se den afermar lord Salisbury en sa teoria de las nacions

moribundas y ab quins curiositat se deu anar preparant l' Europa tota per veure quinas cabriolas y tercerillas farém al assolir lo fons d' aqueix abisme que na obri l' gran Cánovas y al qual ab tant afany y ab tanta presse nos hem precipitat! Verdaderament, á una nació agonitzant com la Espanya l' home que li correspon es en Romero. En Cánovas fou l' espasa; ell será lo *cachetero*. Tenia merecades aquestas honts.

Al dia

Héroes, ladres y asesinos

Lo del dia es lo del destacament de Baler. No hi ha manera de parlar d' altra cosa, per més que cremi la llengua fins als que están ja curats de tota mena d' espants.

La cosa s' ha de pendre de l' uny y á tall de novetat. Tant debó que no fos altra cosa.

Capítol primer.—*Gloria als héroes!*—Lo destacament de Baler,—quatre valents,—no vol rendirse á ningú.—Los mais g'overs d' Espanya poden, si volen, entregar trossos de la patria al enemich sense lluytar; aquells desc'ndents directes d' Hernán Cortés y Pizarro no volen endirse. La bandera de la patria queda en peu devant de yankees y tagalos. ¡Gloria als héroes!

Capítol segon.—*Qué fa l' Govern?*—La situació es nosentible. Lo Govern no pot consentir que la sanch dels héroes espanyols se vassi á dojo per a la defensa d' una terra que no es nostra. Té d' anarse á tota presse á salvar lo destacament de Baler. ¿Qué fa l' Govern?

Capítol tercer.—*General Otis, ¡per amor de Deu!*—En Silvela no sap com sortir del pas. Lo general Rios ha quedat en bonas relacions ab lo yankee. Aques es qui pot e viar algunas de sas forsas á Baler pera salvar la situació. General Otis, ¡per amor de Deu!

Capítol quart.—*Anas morir que ser dels yankees.*—La expedició yankee ha resultat intrucuos: a pesar de seva bonafe. Los grans soldats de Baler no son dels de la fusta de s de Manila y Santiago de Cuba. Y's americans s' en tornan ab la qua entre camas davan d' aquei grup de valents que crida ¡Avans morir que ser dels yankees!

Capítol quin.—*Rendit pero als tagals!*—Tot té una fi; fins l' estors i d' mable del soldat espanyol. Los héroes de Baler, tips de lluytar aciparats per la fatiga, fatats de municions sense cap esperansa d' en lloch han deixat las armas, pero ab gloria. S' han rendit, pero no pas als yankees. Han caygut, rendits; pero als tagals!

Capítol sisé.—*Epilech*—Lo general Rios ha confirmat la tremenda noticia: Lo destacament de Baler va assassinar al capitá Las Moredas y al tinent Alonso; pera ap derarse de 12.000 duros que hi havia en caixa. Lo destacament, está clar, no podia rendirse als yankees; que l' hauria entregat tot seguit al general Rios, y va preferir rendirse al Aguineldo ab la esperansa de que aquest lo salvaria de sos companys d' arms. Y l' general Aguineldo ha en regat lo destacament als comissionats enviats pel general Jarami'o, porque no vol que quedin entre ls tagala aquella colla de ladres y asesinos.

La gran epopeya que comensa ab Magallanes, se gúeix ab Legazpi y ab Fajardo y ab lo gran héroe don Simón de Anda, acabava molt malament ab aquest epilech del destacament de Baler.

Afortunament, á la tarde han vingut telegramas que adoban los de la matjada, y que ho arreglan tot á gust de patriotas y gent sensible.

Aquells jefes no van morir assassinats; van morir de vert vert.

Alabat siga Deu!

E. S.

RETALL

Dintre pocs dies arribarà a las ayguas de Barcelona la escuadra francesa del Mediterrà que mana l'almirall Fournier, y cal estar previnguts, perque alguns elements de nostra ciutat que van assedegats pera fer actes públics pretenen organitzar manifestacions anexionistas.

Lo catalanisme no n'és ni ho pot ser d'anexionista, perque es català y res més que català. «Lo catalanisme ab la terra que s'tregui enfondint l'«Ebro vol fer més alts los Pirineus», diguè un dels nostres redactors en lo discurs que feu lo dia que s'inaugurà la Associació democràtica catalanista «Lo Somatent». Y aquest es lo criteri que deu seguir tot bon catalanista. Catalunya viu malament que més no hi pot viure junyida al Estat espanyol, y no viuria gens bé amarrada a França, perque si el catalanisme treballa ab tota l'ànima pera la autonomia comperta y absoluta de Catalunya y aquest es l'únic fi que l'encoratja y l'guia, la manera de que s'allunyi l'assoliment de nostras aspiracions nacionalistas fora anexionantse a un Estat model perfecte y acabat d'Estats centralisadors y absorbents.

Molts dels anexionistas d'aquí eran castellans rabiosos avans de la derrota vergonyosa del Estat espanyol. Si logressin portar Catalunya a França, lo dia que França tingués una guerra y per etzar la perdés voldria fugir de França. Y es que sos actes no están inspirats per la convicció ferma, per un amor incondicional a Catalunya. No tenen conciencia clara de lo que es lo catalanisme, y ara volen ser francesos perque, enloch de corre pessetas corrien franschs y foran més rics. Aquest es lo seu únic argument y aixó es tot lo que saben veure y res més perque son egoistas. Pero, els egoistas no han salvat may cap causa noble.

Si ve a Barcelona la divisió naval francesa lo catalanisme deu permeneixer en actitud neutral. No haventhi, com no hi ha, un motiu justificat, tant incorrectes son las protestas com servils son los aplaudiments. Lo nostre desitj fora que la ciutat en pes rebés a la escuadra ab la serietat y respecte ab que sempre s'heu rebre a un hoste, per que 'ls marinos francesos se n'emportessin la agradab e impresió de que 'l nostre poble no té rích ni es ríster, pero en cambi es ben educat.

(De La Renaixensa)

Informació de Madrid

10 Juliol.

Alguns diputats ministerials han visitat al senyor Silvela pera enterar-se dels telegramas que ja dirigeixen las Cambras de Comer, excitantlos a que s'oposin a la aprobació dels Presupostos.

En Silvela los ha dit que acceptarà tota modificació rahonable, pero que rebujarà quantas s'oposin sistemàticament al pago dels tributs.

Ha ategit que 'l Govern esta disposat a que s'acrediti la solvencia del país transigent ab los Interessos mermats.

La crisi se pot assegurar que esta plantejada dintre del Govern.

Lo general Polavieja no s'amaiga de dir que creu que s'quedarà y que conseguirà fer seguir a Silvela, pero potser s'equivoca perque si 'l senyor Silvela ha de reorganiser lo ministeri será sobre la base de la sortida del general Polavieja y potser també del marqués de Pidal.

Tant avia com s'hegi discutit lo Missatje s'presentarà al Congrès una proposició pera que 'l Govern declari que es una funció del Estat la construcció y desentorillo de canals y pantanos.

També s'demanarà que ab urgencia s'estudibi un plan general.

Una reunió important

y... trascendental

Lo potent y vigorós element jove que sent en son cor los talaguers ideals de la república y que aplegat en agrupació s'anomenan Junta de la Juventut Republicana, van tenir la idea d'aquesta los hi va ser suggerida pels elements vells y de cabells blancs, d'organiser una vetllada sociológica a la que hi foren invitats elements de fora ciutat y entre ella una ciutadana que per tot dia porta un gros chapeau.

La reunió va tenir lloch dissapte a la nit y per més que sentiam desitjos de batxillerejar lo que allí s'heya, com la Junta de la Juventut no va passar invitació y 'ls colegas que hi tingueren representació res ne dihen nos hem quedat a las foscas.

Sabém únicament que 'l malaguanyet jove Marió Ferré, desde la nit aquesta s'ascendit com a poeta al lloch que ocupa en Barriña, que nostre bon amic en Grés y Elies es també una estrella de la poesia y que en Guasch es una eminencia dins lo foro.

Pera 'l intelligent juriconsult senyor Soler no hi va haver ni un recort. Res representava pera la persona que 'lustrà a en Garriga, l'autor de repartir aquestes patents dels saber en totas las sevas manifestacions.

Més la important y trascendència d'aquesta reunió, com si diguéssim la nota culminant, qui va do-

nerla va ser la Donya y Senyora Angeles Lopez de Ayala, en un discurs d'una hora de més de dos horas.

La Donya y Senyora, que no sabém peique no es ciutadana, Angeles Lopez de Ayala, es una bona dona que ha estat tres vegades processada y presa, es una dona-home que venia precedida de fama, y que diuhen posseheix una imaginació meridional.

Res més en clar n'hem pogut treure de la seva peroració y 'na dol puig com podria suposar que lo de bugaderas d'ahir anava per elle, ab gust avuy hauriam fet la aclaració, si la tassis del seu discurs ó quan no la hermosa forma, hagués exigit una aclaració.

Pero ja ho hem dit nos han deixat del tot a las foscas y las personas que sapiguent que nosaltres no som ni monárquics, ni reaccionaris, ni res de lo que significa retrés, nos han demanat explicacions de lo que va passar a la vetllada, sino se n'enteran per altre conducte no 'ls hi queda més consol que 'l contentarse ab lo que 'ls hi expliquem.

CRÓNICA

Lo ferit Joseph Segalá y Tous que continúa al hospital, per noticias que 'ns ha facilitat un dels facultatius que ha intervingut en la seva cura, podém assegurar que a no barrejarshi cap complicació imprevista esta fora de perill.

Aquesta notícia ve a confirmar lo que ja diguem en un número atrassat sobre l'estat del Segalá desvirtuant los falsos rumors que s'heyan corre de que estava en perill la seva vida y quins rumors se teren seus alguns colegas.

Ab satisfacció doném aquesta nova perque com que som enemichs d'explotar los sentiments humanitaris pera sfavorir la nostra causa, curant lo Sagalá, no será fácil que vinguin manifestacions que d'altre modo sino s'veyan tothom las tocava.

Y 'ns alegrám doblement de tan satisfactoria noticia perque la vida d'un home sempre y en totas las ocasions val molt més que 'ls interessos de 'banderia política.

Avuy si s'neuneixen proa número de senyors regidors l'Excm. Ajuntament celebrará sessió de primera convocatória.

Trasladém a qui li interessi d'aquesta ciutat las següents ratllas del «Diario del Comercio» de Tarragona:

«La fracció republicana del Ajuntament, apoyant resoltament als silvelistas, ha comés un grave error, que no pot reportar cap benefici a la ciutat. Baix lo punt de vista polítich es inadmissible lo pacte y baix lo punt de vista administratiu, en la forma realista, careix per complert de lògica.»

Cel advertir que aquets republicans que van de brassat ab los silvelistas (?) reaccionaris (?) no son possibilistas.

La temperatura que ahir regnà fou també propia de la época en que nos trobém.

Copiém de «El Eco de Guadalupe» d'Alcanyís:

«Lo setmanari tarragoní, apóstol infatigable del nou projecte ferroviari, sols ven serietat en sas prentensions y cosas. Tot lo que significa oposició a sos fantástichs trassats, fets gens altre dato que un mapa, li sembla disbaratet, absurdo, pueril y ridicul.»

Fins l'extrem de sofrir alucinacions li porta son entusiasme per lo ferrocarril de Tarragona. Que apoyi 'l periódich «Los Negocios» la línea de San Carlos; es D. Santiago Contel qui escriu ó inspira. Que una Revista miners de Madrid se ocupa del assumpto y proposa com solució la via estrata; es també D. Santiago el que parla. Que presti nostre setmanari conformitat a la idea, es de igual manera lo Sr. Contel la ninfa Egeria, ó 'l orácul de Delfos. En fi, segons «El Orden», es nostre estimat amic l'autor ó inspirador de cuent publican periódichs y revistas en defensa de Val de Zafán-Rápita.

Quin desvaril! Quina falta de serietat!

Y com li ha impresionat al colega lo de la via estrata Cuant tan mal li sembla, devém afirmarnos en nostra convicció de que respón a resultats práctichs lo pensament.

Diu que desnatara seria l'obra impedit l'enllás a Alcanyís ni en cap part, y tiraria per la finestra los interessos del Alt Aragó. Fins olvida que 'ns trobém en lo «Baix», y no en l'«Alta». Pero quin obstacle impediria l'unir la nova línea d'Alcanyís? Acás es impossible cambiar en estreta la via de La Pobla de Hajar ó Val de Zafán a nostre ciutat? Hi ha sisquera dificultat pera convertir en estrat l'ample d'un camí férreo? No s'ha fet ja en otras concessions després de comensada la construcció?

Desenganyis nostre colega tarragoní; posa 'ls peus en terreno poch ferm. Calmí sas iras, y no porti a mal que 'ls demás pobles defensin sos interessos com ell patrocina los de Tarragona.»

Ab la major satisfacció doném compte de haverse constituhit a Barcelona una agrupació catalanista, ab lo nom de «Club Autonomista Catalá», que s'proposa treballar per la completa autonomia política y administrativa de Catalunya.

Esta composta únicament per personas pertenyents al comer y a la industria, figuranthi entre 'ls socis coneguts contribuyents de Barcelona.

Aquesta nova entitat, senes local fixo, tracta d'in-

fluhir dintre 'ls gremis y societats económicas, encaminant cap a las aspiracions nacionalistas totas las qüestions económicas que s'presentin, treballant especialment pera que sia un fet lo concert económic, la Diputació única, la elecció per classes y 'l restabliment dels antics Gremis ab las radicals modificacions que 'ls temps aconsellan.

En breu se publicarà un folletó, que se suposa produhirá sensació.

Se tractarà en ell de las causas que motivaren la destrucció de l'escuadra al mando del general Cervera. S'assegura que l'autor del folletó es un distingit oficial d'artilleria que s'proposa demanar llicencia absoluta avans de la publicació que anuncia.

Ha arribat a Valls, procedent de Madrid, lo llorejat poeta don Joan Tomás Selvany, qui s'hostatja en la preciosa finca de son germá don Joseph, lo qual se troba a París fa alguns dies.

Lo senyor Alcalde de Barcelona te 'l propósit de fer que aquella ciutat dispensi los obsequis que son deguts a la escuadra francesa que está a punt d'arribarhi. Al efecte te esbossat un programa de festejos no pes dispendiosos per la ciutat, que subjectarà a la aprobació del Consistori.

De moment ha cedit ja pera tal objecte, la Banda Municipal a la Comissió de festejos de la colonia francesa de Barcelona.

Han sigut nombrats respectivament mestres de La Riba y Vilabella D. Isidor Arús y D. Leopold Mir.

Segons noticias, d'origen fidedigne, lo Govern tracta d'enumerar los ja elevadíssims drets del Aranzel del bacallá.

Veus aquí una noticia que va a omplir d'alegría a la classe treballadora, puig ab l'indispensable augment del preu d'aquest article, estarà d'enhorabona.

Dins de pocs dies se posarà a la venda pública uns curiosos y nos franco-catalans que acaba de fabricar un industrial de Barcelona, ab motiu de la próxima anada de la escuadra francesa a aquel port.

Los vanos en cuestió portan en una cara los colers nacionals francesos ab lo cant popular «Los Segeders» y en l'altra cara las barras catalanas ab l'himne «La Marsellesa».

Es una bona pensada que, de segur donarà grans beneficis al industrial que l'ha tinguda.

Lo torrer segon D. Joan Martín Vazquez, destinat a prestar sos serveys al faro de la isla de Bode, en aquesta provincia, ha pres possessió de son nou càrrech.

Pera las oposicions a las plassas de contadors municipals y provincials que començarán a Madrid lo dia 14 del actual s'han presentat 880 sollicituts y pera las de secretaris de Diputacions, se han presentat 390 aspirants.

Lo mestre interi de Valls y company nostre en la premsa, D. Agustí Nogués Sordá, després de brillants oposicions ha obtingut la plassa de mestre de S. Llorens de Hortons.

Se ha concedit l'excedencia en lo cos d'advocats del Estat, a nostre amic D. Ramón Adell.

La «Gaceta» publica l'anunci trayent a concurs per antiguetat la cátedra de Geografia é Historia del Institut d'aquesta ciutat.

Lo recaudet ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferentas especies, puja a pessetas 979.73.

Comunican d'Igualada que en la tarde del diumenge últim se promoguè un moti contra l'arrendatari del impost de consums, tirant a terra las casetas y tirantse al riq las báscules y altres efectes que existían en los felats, prenent part activa en lo tumult gran número de noys.

Lo quete de la guardia civil, ab las ferses a sas ordres, procurá calmar los ànims, evitant ab exquisit tacte que ocorreguessin successos més lamentables.

Llegim en un colega barceloní:

«Segons noticias de nostre agregat comercial a Méjich, han trobat allí excelent acollida, y son objecte de demanda en aquell mercat, los olis d'oliva en llanuas de Cadaqués (Girona), las ametlles y avellanas de Reus, los mossichs de la Bisbal y varias manufacturas de Mahó.»

Son moltes, segons noticias, las instancias sollicitant lo retiro que s'reben en lo Ministeri de la Guerra, devant lo temor de que arribi a ser ley lo projecte del ministre d'Hisenda sobre las classes passivas.

A judici de molta jefes y oficiales, los que s'trobin avuy en condicions de retirarse ab lo máximu de sos sous y no sollicitin son retiro, revelarán lo més acendrat patriotisme, donchs entenen que al permeneixer servint en actiu se resignan a sufrir lo considerable perjudici que ab la nova ley ha de irrogarselhi en sos habers passius en benefici del Tresor.»

Secció oficial

Registre civil

dels dies 7, 8, 9 y 10 de Juliol 1899

Naixements

Agna Lladó Roig; de Valentí y Teresa.—Rosa Sans Ciurana, de Pau y Rosa.—Joseph Torrents Boté, de Andreu y Francesc.—Salvador Herrero Matenico, de Francisco y Rosari.—Joseph Pascual Miró, de Lluís y Dolors.—María Grant Pellicer, de Frederich y María.—María Botarull Fustó, de Lluís y Teresa.—Pere Torroja Esteve, de Isidro y Dolors.

Matrimonis

Miquel Mariné Artells, ab Antonia Salvadó Martinez.—Joseph Morros Colet, ab María Veciana Felio.—Joseph Ferré Plana, ab Teresa Monné Roca.—Carles Marrasé Fort, ab Josepha Sillas Blanch.

Defuncions

Joseph Ribau Pamies, Concepció, 13.—Antoni Veciana, Hospital civil.—Antoni Gusi Selma, Hospital civil.—Joseph Onorio Jordi Boxadé, camí de Valls, 8.—María Bosch Plana, Bejes, 6.—Joseph Serra Martorell, Angel de la Guardia, 7.—Josepha Martí Canals, camí de Valls, 35.—osn Cabot Anguera, segon del Roser, 15.—Manuel Freixa Vidal, segon del Roser, 22.—Joan Mir Gras, S. Joseph y S. Carles, 22.

Secció religiosa

Sant d'any.—Sant Felio.

Sant de demà.—Sant Anacleto.

Secció comercial

J. Marsans Roig

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Borsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Table with 4 columns: Interior, Exterior, Amortizable, Cubas 1896, Cubas 1890, Exterior París. Rows include Aduanas, Norts, Fransas, Filipinas, Id. 3 0/0, and GIROS.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEPÍO, NUMERO 7

Cotizació a Barcelona a las 4 de la tarde del día d'ahir:

Table with 4 columns: Interior, Orenses, S. Juan, Norts, Fransas, Filipinas, Exterior, París, GIROS. Rows include Cubas del 86, Cubas del 90, Aduanas, Ob. 5 0/0, Id. 3 0/0, and Norts.

Se reben órdenes para operaciones de Bolsa. Compra y venta al contad de toda clase de valores cotizables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los païssos.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Table with 3 columns: Ops., Diner., Paper. Rows include Londres 90 dias fetxa, París 90 dias fetxa, Perpignan vista, VALORES LOCALS, ACCIONS.

Table with 3 columns: ACCIONS, Gas Reusense, Industrial Rafinera, Banck de Reus de Descomptes y Prestams, Manufacturera de Algodón, Companyia Reusense de Transvias, Companyia Reusense de Transvias privilegiadas de cinch per 100.

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 9

De Valencia en 2 ds l. San Pablo, de 10 ts., ab melons, consignat a D. Joseph M. Ricomá. De San Carlos en un dia l. Teresa, de 30 ts., ab sal, consignat a don Joan Maillo.

Despatzadas

Pera Liverpool y esc. v. Ulloa, ab efectes.

Entradas del dia 10

De Cette en un dia v. Correo de Cartagena de 258 ts., ab bocoyos buyts.

De Messina en 3 ds. v. danés Tiber, de 863 ts, ab tránzit.

Despatzadas

Pera Copenhague y esc. v. danés Tiber, abvi.

Anuncis particulars

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de comprendre, la societat «Gas Reusense» acaba de fonsar preus inverossímils al fluit Réctrich, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acord del «Gas Reusense» donará com a immediat resultat la panulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctrich. Comprehentho aixis nostra Societat, se proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que está portant a cap en aquestos moments a fi de servir en breu plasso las demandas que indubtablement, ha de rebre del públich reusenche y a las que atendrá per torn riguros.

Apesar de que 'ls preus que 'l «Gas Reusense» fàcia a sa última tarifa son exageradament baixos, «La Electra» los acepta desde ara y en lo moment que 'l seu contrincant dongui un servey regular d'alumbrat eléctrich, nostra Societat establirà pera 'ls seus abonats los preus següents:

Table with 2 columns: Description, Ptas. Rows include Una lámpara incandescent de 5 bujias 1'25, de 10 1'75, de 16 2'50, de 25 3'75, Preu del kilowat, hora 0'50.

En quant a las instalaciones se fan desde avuy en iguals condicions que l'altra empresa.

Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temem, se 'ns porte a la lloyta, a ella aném ab la tranquilidad del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos.

Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense»

Lo Director

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Academia Mercantil

CARRER DE SANTA ANA NÚM. 9

dirigida per

D. LOUIS ROUGET

S'ensenyan per un método facilísim los idiomas FRANCÉS é INGLÉS. Aixís mateix se donarán lliçons de CALCUL MERCANTIL, TENDURIA DE LLIBRES, REFORMA DE LLETRA y DEBUT INDUSTRIAL. Tot a preus reduhísimos. Horas de classe: de las 8 del matí a la una de la tarde y de las 3 de la tarde a las 7 de la nit.

Gas Reusense

Alumbrat eléctrich

Establert ja 'l servey del alumbrat eléctrich, aquesta Societat suministrará lo fluit ahont vulga que 's demani, desde la posta a la sortida del Sol, baix los mateixos preus establerts, a saber:

Table with 2 columns: Description, Ptas. Rows include Una lámpara incandescent de 5 bujias, pessetas 1'25 al mes, de 10 1'75 al, de 16 2'50 al, de 25 3'75 al.

UN KILOWAT-HORA (que representa aproximadament lo consum d'una lámpara de 10 bujias durant trenta h. ras) pessetas 0'50. Així mateix continuarà practicant gratuítament las instalaciones particulars. Reus 19 de Maig de 1899.—L' Administrador.

Singles 12 REUS

LLIBRERIA

Singles 12 REUS

Cumplert assortit d'objectes d'escriptori. Id. id. de llibres de 1.ª ensenyansa. Id. id. de llibres ratllats. Id. id. de tota classe de paper. Plomas, quaderns, carnets, llapis etc. etc.

TOT A PREUS VENTATJOSOS.

No vos equivoquéu.—Singles, 12.—Reus.

Classes especials de FRANCÉS de 8 a 9 de la nit a TRES PESSETAS AL MES. També hi ha classes especials pera senyoretas.

Telégramas

Madrid 11.

La comissió del Congrés que entén en l' assumpto relatiu a la revisió del procés de Montjuich, ha nomenat president al marqués de Vallido y secretari al Sr. Viesca.

Demá escolterà dita comissió al Sr. Azcárate.

No 's parla en los círcols polítichs d' altra cosa que del discurs que shir a la nit pronunciará 'l jefe dels liberals al Congrés.

Unánimement se censura la conducta del Sr. Sagasta.

S'afegeix que aquest desatengué la veu del país, atenent tan sols a la salvació del Govern.

Los omichs del expresident del Consell dihen que aquest obra mogut per lo patriotisme que impulsa tots los seus actes (1).

Los republicans se mostran exasperats dihent que ells se bastan y sobran pera defensar los interessos del país y lograr que fracassin todas las componendas monárquicas.

Son molts los fusionistas indignats, puig jamay cregueren que son quete s'avingués a entrar en componendas ab lo Sr. Silvela.

Es molt possible que la rastreira conducta d'en Sagasta inicihi una nova descomposició en lo partit liberal.

Lo Sr. Silvela ha declarat que 'l Govern acceptará las tranzaccions que 's proposin sobre la base de la aprobació del pressupost de gastos.

Ha dit que seria molt perjudicial no aprobarlo, sens perjudici d' admetre en ell reduccions importants.

Diu además lo Sr. Silvela que 's farán reduccions en lo pressupost d' Eiscnda.

Relatiu al tancament de las Cortis ha dit que una volta aprobats los projectes fonamentals se donará per acabada aquesta lleyislatura.

Lo Parlament tornará a funcionar el Novembre.

Allavors se discutirán los pressupostos, poguent assegurar que las Cortis no acabarán sas tasacas fins la completa aprobació del assumpto.

Aspiá 'l Sr. Silvela a que s'aprobin los convenis relatius als aucres, alcohols, tabacos y otras especies que apareixen considerablement gravats en los pressupostos.

La premsa comenta lo ocorregut en la sessió del Senat d'ahir, especialment las declaraciones del general Martínez Campos, encaminadas a solucionar la cuestió Poavieja-Ochando.

Comenta además d' un modo especialísim la premsa lo següent que digné 'l general Martínez Campos al explicar la omisión d' algunas parabras que tenien de figurar en l' acte:

«Ha de hacer constar que por cortesía a una dama se han suprimido ciertas frases que constaban en el acto.»

París 11.

De Lila telegrafia que ha sigut dictat auto de sobresseimiento en lo procés incoat contra 'l germá Flamidjo de la Doctrina Cristiana, acusat d' haver atropellat al noy Foreau.

Lo tribunal considerá falta de probas la acusació. Lo germá Flamidjo ha sigut posat en llibertat.

Ha mort a Bastia lo gran duch Jordi, germá del czar.

Era 'l segon dels fills de Alexandre III y tenía ara 28 anys.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Llibre Important CARTILLA RÚSTICA

PREUS DELS PLANTADORS

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom, indica, es de gran interès actualment a tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en ell a més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrà en Sant Sadurn de Noya, s'hi troban explicades ab claretat, totes aquelles operacions y cuidados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cap americà, entre altres: **multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alseda dels ceps y manera de cuidarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc.; etc;** seguit d'altres no menys importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de conduhir la verema, modo d'obtenir bons vins negres, blancs y rosats, y cuidados de que deuen ser objecte los cellers, segons instruccions que al objecte donan los més práctics é intel·ligents viticultors d'Espanya y Fransa; tot ab lo fi d'obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que pugua compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volum en octau de més de 100 pàgines en bon paper y clara impressió, enquadrat a la holandesa y ven en aquesta imprenta, al preu de **UNA PESETA.**

OBRA NOVA

Fills il·lustres de Reus

Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar. — Se ven en aquesta imprenta.

INSTITUT VACUNÓGENO SUIS

LAUSSANNE

Dipòsit exclusiu a Reus

D. ANTON SERRA (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 60

	Plas.		Plas.
Linfa		Pulpa	
Tubo pera 2 a 3 vacunas	1:00	Placas pera 3 a 4 vacunas	1:50
Tubo pera 8 a 10 vacunas	1:50	Placas pera 6 a 8 vacunas	3:00
Tubo pera 20 a 25 vacunas	3:00	Frascos pera 25 vacunas	8:00
Estojo ab 5 tubos pera 2 a 3 vacunas	4:00	Frascos pera 50 vacunas	15:00

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA, KAINITA, ETC.

Lo més econòmic, lo més efíca, lo més durader

baix garantia del Sindicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGRS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A. D. OTTO MEDEM. — VALENCIA

BANCH HIPOTECARI D' ESPANYA

Préstams hipotecaris al 5 per 100 d' interès anyal
Amortisables a llarch plasso de 5 a 50 anys

Ab garantia de fincas

rústicas y urbanas.

Acabadas las anualitats que s' hagin pactat queda la finca lliure pera l' propietari, sens necessitat de cap gasto, ni tenir allavors que reembolsar cap part del capital.
Además, lo Banch, accepta en qualsevol época lo reembols total ó parcial del préstam.
No importa que las fincas estigun hipotecadas.
No s' admeten préstams inferiors a 5.000 pessetas.
Pera més informes al Agent de dit Banch.

JOAQUIM SOCIATS. — Carrer Santa Anna, núm. 26. — Reus

Ferrocarril economic de Reus a Salou

Servey de trens de viatgers

que regira desde 1 de Julio de 1899.

SORTIDAS DE REUS SORTIDAS DE SALOU

Mati		Mati	
Tren núm. 2	á las 4:10	Tren núm. 1	á las 4:58
» » 12	» 5:45	» » 11	» 6:30
» » 14	» 7:20	» » 13	» 7:21
» » 16	» 8:09	» » 15	» 8:10
» » 4	» 9:00	» » 19	» 10:01
» » 20	» 10:48	» » 3	» 10:49
Tarde		Tarde	
Tren núm. 22	á las 12:35	Tren núm. 25	á las 2:33
» » 6	» 2:32	» » 27	» 3:15
» » 26	» 3:14	» » 29	» 3:57
» » 28	» 3:56	» » 31	» 4:39
» » 30	» 4:38	» » 33	» 5:21
» » 32	» 5:20	» » 35	» 6:03
» » 34	» 6:02	» » 37	» 6:45
» » 36	» 6:44		
Nit		Nit	
Tren núm. 38	á las 7:24	Tren núm. 39	á las 7:25
» » 40	» 8:06	» » 41	» 8:15

Preu d'anada y tornada 1'05 pesseta. Noys de 3 á 7 anys 50 céntims.

Tranvia a vapor desde la estación del ferrocarril economic fins devant lo carrer Closa de Mestres.

Servey de trens combinats que regira desde primer de Julio de 1899.

Sortidas de la Estació. — Mati: 5:25, 6:59, 7:50, 8:40, 10:32, 11:30. — Tarde: 3:02, 3:42, 4:24, 5:06, 5:50, 6:30, 7:14.

Sortidas del carrer Closa de Mestres. — Mati: 5:40, 7:12, 8:00, 8:45, 10:40. — Tarde: 12:30, 2:15, 3:10, 3:52, 4:34, 5:16, 5:58, 6:40, 7:20.

Las horas se regiran per lo meridiá de Madrid.